

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของผู้นำสตรี กรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบลยางท่าแจ้ง อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร (Population) ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้นำสตรีในองค์การบริหารส่วนตำบลยางท่าแจ้ง อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม จากกลุ่ม กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน สมาชิกสภาอบต. กลุ่มพัฒนาสตรีตำบล อสม. และกลุ่มสตรีแม่บ้าน รวมจำนวน 247 คน จาก 10 หมู่บ้าน (องค์การบริหารส่วนตำบลยางท่าแจ้ง. 2555 : 23)

2. กลุ่มตัวอย่าง (Sample) ได้แก่ ผู้นำสตรีในองค์การบริหารส่วนตำบลยางท่าแจ้ง อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม จากกลุ่ม กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน สมาชิกสภาอบต. กลุ่มพัฒนาสตรีตำบล อสม. และกลุ่มสตรีแม่บ้าน ซึ่งได้มาจากการใช้วิธีสุ่มแบบง่าย

2.1 กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง โดยการคำนวณหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ทราบจำนวนประชากรตามวิธีของ ยามานะ (Yamane. 1973 : 727) ดังนี้

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

n แทน ขนาดตัวอย่าง

N แทน ขนาดประชากร

e แทน ค่าความคลาดเคลื่อน (กำหนดให้มีค่าเท่ากับ .05)

แทนค่าในสูตร

$$n = \frac{247}{1 + 247(0.05)^2}$$

$$= \frac{247}{1 + 0.6175} = 153 \text{ คน}$$

2.2 การสุ่มตัวอย่างตามลำดับขั้นตอนดังนี้

ขั้นที่ 1 เทียบบัญชีรายชื่อไต่รายค้นหาจำนวนกลุ่มตัวอย่างของแต่ละกลุ่ม จากจำนวนประชากรในกลุ่มนั้นๆ เพื่อให้ได้ตามจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่กำหนด

ขั้นที่ 2 ใช้หมู่บ้านเป็นหน่วยในการสุ่ม ทำการสุ่มผู้นำสตรีสังกัดกลุ่ม ในชุมชนโดยการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 153 คน จาก 10 หมู่บ้าน ดังนี้

ตารางที่ 4 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

สังกัดกลุ่ม/องค์การ	กลุ่มผู้นำสตรี	
	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
กำนัน,ผู้ใหญ่บ้าน,สมาชิก อบต.	9	6
กลุ่มพัฒนาสตรีตำบล	18	11
กลุ่ม อสม.	70	43
กลุ่มสตรีแม่บ้าน	150	93
รวม	247	153

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ดังนี้

1.1 ศึกษาค้นคว้าจากเอกสารและงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเลือกตั้งและการมีส่วนร่วมทางการเมือง เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

1.2 กำหนดขอบข่ายการมีส่วนร่วมทางการเมือง โดยเลือกที่จะศึกษาในด้านการใช้สิทธิออกเสียงเลือกตั้ง การร่วมรณรงค์หาเสียง การแสดงความคิดเห็นต่อสาธารณะ การติดตามข่าวสารทางการเมือง และการรวมกลุ่มผลประโยชน์

1.3 ศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ เพื่อให้เหมาะสมกับผู้ตอบแบบสอบถาม โดยปรับระดับการประเมินจากการศึกษาหนังสือการวิจัยเบื้องต้นของ บุญชม ศรีสะอาด (2543 : 69-71)

1.4 ดำเนินการสร้างแบบสอบถามการมีส่วนร่วมทางการเมืองของผู้นำสตรีขององค์การบริหารส่วนตำบลยางท่าแจ้ง อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม เป็นแบบสอบถาม แบบมีโครงสร้าง (Structured Interview) ซึ่งผู้วิจัยได้ใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยลักษณะคำถามแบบให้เลือกรายการ แบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ใช้จำนวน 153 ชุด ซึ่งประกอบด้วย 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลลักษณะส่วนบุคคล ได้แก่ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้

ตอนที่ 2 การมีส่วนร่วมทางการเมืองของผู้นำสตรีในองค์การบริหารส่วนตำบลยางท่าแจ้ง อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม แบ่งเป็น 5 ด้าน ดังนี้

ด้านที่ 1 ด้านการใช้สิทธิ์ออกเสียงเลือกตั้ง

ด้านที่ 2 ด้านการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง

ด้านที่ 3 ด้านการแสดงความคิดเห็นต่อสาธารณะ

ด้านที่ 4 ด้านการติดตามข่าวสารทางการเมือง

ด้านที่ 5 ด้านการรวมกลุ่มผลประโยชน์

ตอนที่ 3 ทำการทดสอบสมมติฐานปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของผู้นำสตรีในองค์การบริหารส่วนตำบลยางท่าแจ้ง อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม ได้แก่ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้

ตอนที่ 4 ความคิดเห็นข้อเสนอแนะในการมีส่วนร่วมทางการเมืองของผู้นำสตรีในองค์การบริหารส่วนตำบลยางท่าแจ้ง อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม เป็นคำถามชนิดปลายเปิด

2. การหาคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

ผู้วิจัยได้หาคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาตามขั้นตอน ดังนี้

2.1 นำแบบสอบถามการมีส่วนร่วมทางการเมืองของผู้นำสตรี กรณีศึกษา : องค์การบริหารส่วนตำบลยางท่าแจ้ง อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม เสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบความถูกต้องและความเหมาะสมของข้อคำถาม ความชัดเจนของภาษาพร้อมทั้งแก้ไขและให้ข้อเสนอแนะ

2.2 นำแบบสอบถามการมีส่วนร่วมทางการเมืองของผู้นำสตรี กรณีศึกษา : องค์การบริหารส่วนตำบลยางท่าแจ้ง อำเภอ โกลุุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม มาปรับปรุงแก้ไข ตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษา

2.3 นำแบบสอบถามการมีส่วนร่วมทางการเมืองของผู้นำสตรี กรณีศึกษา : องค์การบริหารส่วนตำบลยางท่าแจ้ง อำเภอ โกลุุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม ที่ผ่านการปรับปรุงแก้ไขแล้ว เสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบพิจารณาความครอบคลุมความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยให้ดุลยพินิจของผู้เชี่ยวชาญพิจารณาความสอดคล้องระหว่างรายการที่สอบถามกับประเด็นที่ศึกษา โดยมีเกณฑ์ดังนี้

- +1 เมื่อแน่ใจว่ารายการที่สอบถามสอดคล้องกับประเด็นที่ศึกษา
- 0 เมื่อไม่แน่ใจว่ารายการที่สอบถามสอดคล้องกับประเด็นที่ศึกษา
- 1 เมื่อแน่ใจว่ารายการที่สอบถามไม่สอดคล้องกับประเด็นที่ศึกษา

ผู้เชี่ยวชาญประกอบด้วย

2.3.1 นายประมุข แพงคำ ตำแหน่ง นักบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบล (ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล ระดับ 7) องค์การบริหารส่วนตำบลท่าคูม อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม วุฒิการศึกษา ร.ป.ม. (รัฐประศาสนศาสตร์) ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา

2.3.2 นายประทีป แสงแก้ว ตำแหน่ง ครู คศ.3 โรงเรียนเวหาไร่ศึกษา อำเภอ โกลุุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 วุฒิการศึกษา กศ.ม.(ภาษาไทย) ผู้เชี่ยวชาญด้านภาษา

2.3.3 นางสาววรรณิ แสนคำภา ตำแหน่ง ครู คศ. 3 โรงเรียนบ้านหนองกุงวันดี ประชาสรรค์ อำเภอ โกลุุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา มหาสารคาม เขต 3 วุฒิการศึกษา กศ.ม. (วัดผลการศึกษา) ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดผล

2.4 นำผลการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) โดยมีเกณฑ์ว่าแต่ละรายการที่ถามมีค่า IOC มากกว่า 0.67 จึงถือว่าแบบสอบถามมีความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา ผลการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญพบว่า มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) เท่ากับ 1.00 ทุกข้อ

2.5 นำแบบสอบถามการมีส่วนร่วมทางการเมืองของผู้นำสตรีในองค์การบริหารส่วนตำบลยางท่าแจ้ง อำเภอ โกลุุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม ที่ปรับปรุงแก้ไขไปทดลองใช้ (Try-out) กับผู้มีสิทธิ์ออกเสียงเลือกตั้งที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 40 คน ซึ่งสุ่มจากกลุ่มประชากร เพื่อตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถาม โดยนำผลที่ได้ไปวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกรายข้อโดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวมทุกข้อ พบว่า มีค่าอำนาจจำแนกระหว่าง .2350 ถึง .8028 และวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

ทั้งฉบับ โดยใช้การหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของ ครอนบาค (Cronbach) พบว่ามีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.88

2.6 จัดพิมพ์แบบสอบถามการมีส่วนร่วมทางการเมืองของผู้นำสตรีในองค์การบริหารส่วนตำบลยางท่าแจ้ง อำเภอ โกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม ฉบับจริง เพื่อนำไปใช้เป็นเครื่องมือในการวิจัยต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ผู้วิจัยนำหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย เพื่อแนะนำตัวและขออนุญาตเก็บข้อมูล จากนายกองค์การบริหารส่วนตำบลยางท่าแจ้ง อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม
2. ประสานงานกับผู้ปกครองท้องที่ กลุ่ม องค์กรผู้นำสตรีที่เกี่ยวข้องกับการมี ส่วนร่วมทางการเมืองเพื่อขอความร่วมมือในการในการเก็บข้อมูล
3. ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยการลงพื้นที่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลยางท่าแจ้ง ตามกลุ่มเป้าหมายเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ในการประมวลผล และวิเคราะห์ ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติสำหรับการวิจัยทางสังคมศาสตร์ ซึ่งมีการใช้เครื่องมือทางสถิติ ประกอบด้วย

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม นำมาวิเคราะห์ด้วยการหาค่าความถี่

(f) ค่าร้อยละ (Percentage) อธิบายสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ส่วนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการมีส่วนร่วมทางการเมืองของผู้นำสตรีในองค์การบริหารส่วนตำบลยางท่าแจ้ง ผู้วิจัยนำมาวิเคราะห์ด้วยการหาค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ยเลขคณิต (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation)

ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมือง ผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์การให้คะแนน คือ

ระดับการมีส่วนร่วมทุกครั้ง	5	คะแนน
ระดับการมีส่วนร่วมเกือบทุกครั้ง	4	คะแนน
ระดับการมีส่วนร่วมบางครั้ง	3	คะแนน
ระดับการมีส่วนร่วมนานๆครั้ง	2	คะแนน
ไม่เคยมีส่วนร่วม	1	คะแนน

เกณฑ์การตัดสินผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยของคะแนนระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของผู้นำสตรีในองค์การบริหารส่วนตำบลยางท่าแจ้ง อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม โดยกำหนดคะแนนออกเป็น 5 ระดับ มีการแปลผลโดยใช้เกณฑ์เฉลี่ย ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2543 : 100)

4.51 – 5.00 หมายถึง ระดับการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมากที่สุด

3.51 – 4.50 หมายถึง ระดับการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก

2.51 – 3.50 หมายถึง ระดับการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง

1.51 – 2.50 หมายถึง ระดับการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับน้อย

1.00 – 1.50 หมายถึง ระดับการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ส่วนที่ 3 แบบสอบถามปลายเปิดนำมาวิเคราะห์ โดยสรุปจัดกลุ่มประเด็นและนำเสนอด้วยการแจกแจงความถี่

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ทางสถิติที่สำคัญหลายอย่างถูกนำไปใช้ในการวิเคราะห์ครั้งนี้เพื่อให้ได้ผลการวิเคราะห์ที่น่าเชื่อถือ ซึ่งการวิเคราะห์ทางสถิติดังกล่าวสามารถอธิบายได้ ดังนี้

1. สถิติพื้นฐานที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1.1 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามใช้การค่าความถี่และร้อยละ (Percentage)

1.2 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลตอนที่ 2 การมีส่วนร่วมทางการเมืองของผู้นำสตรีในองค์การบริหารส่วนตำบลยางท่าแจ้ง อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม ใช้การหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

1.3 การวิเคราะห์หาปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของผู้นำสตรีในองค์การบริหารส่วนตำบลยางท่าแจ้ง อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม ใช้ (Multiple Linear Regression Analysis)

1.4 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลข้อเสนอแนะในการมีส่วนร่วมทางการเมือง ใช้การจัดกลุ่มประเด็นและนำเสนอด้วยการแจกแจงความถี่